advokatnævnet

DATO: 31.10.2024 **Sagsnr.2024-1420**

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [klager 1] på egne vegne og på vegne af [klager 2], [klager 3] og [klager 4] klaget over [indklagede], [by].

Klagens tema:

[Klager 1] har på egne vegne og på vegne af [klager 2], [klager 3] og [klager 4] klaget over, at [indklagede], der havde bistået deres far, [X], med oprettelse af et testamente, har tilsidesat god advokatskik ved at påtage sig sagen uden anmodning fra [X], ved ikke at have den fornødne faglige kompetence, ved at have befundet sig i en interessekonflikt og ved ikke at have givet tilstrækkelig opdrags- og prisoplysning.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 24. april 2024.

Sagsfremstilling:

[Indklagede] har oplyst, at hun den […] blev kontaktet af [Y], der sad sammen med sin samlever [X]. De befandt sig på hospice og henset til, at [X] var præget af sin

sygdom og var svækket fysisk, var det [Y], der henvendte sig på vegne af [X], men [X] deltog også i den indledende telefoniske kontakt.

Ved e-mail af […] til [X] og [Y], der blev sendt til to e-mailadresser, skrev [indklagede] bl.a.:

> ”Som aftalt med [Y] kommer lige her min obligatoriske ordrebekræftelse for mit arbejde, og I får også min persondatapolitik.
> *Vi ses senere.”*

Ved brev af […] skrev [indklagede] til [X] og [Y] bl.a.:

> ”Med henvisning til vores hyggelige telefonsamtaler tidligere på ugen skal jeg for
> god ordens skyld bekræfte modtagelsen og oprettelse af ovennævnte sag, der har
> *fået sags nr. […].*
>
> Ifølge de advokatetiske regler skal jeg oplyse om 1) de vigtigste elementer i den
> påregnede bistand, 2) honoraret og 3) de forventelige udlæg samt give jer nogle
> *vigtige oplysninger:*
>
> ***I. Bistandens omfang***
> Vi har aftalt, at jeg yder jer rådgivning i forbindelse med spørgsmålet om arv og mulig oprettelse af testamente. Som jeg forstår det, er spørgsmålet opstået i forbindelse med, at I har fundet ud af, at [Y] gennem jeres lange samliv har fået udbetalt mindre i pension, fordi [X] samtidig har fået udbetalt tjenestemandspension. [X] har nu et ønske om at kompensere [Y] for dette.
>
> I første omgang har vi aftalt, at jeg senere i dag besøger [X] på […] Hospice for at tale om mulighederne. Alt efter [X]s ønske skal jeg naturligvis nok hjælpe jer med det videre forløb.

II. Honorar
Vi har på nuværende tidspunktaftalt en fast pris på […] kroner uden moms for
min bistand. Det svarer til en samlet pris på […] kroner.

Såfremt mit arbejde bliver mere omfattende end først forventet, så skal jeg nok
give jer besked i god tid.

Afregning vil ske ved sagens afslutning.

III. Andre forhold
[…]

IV. Lovvalg og værneting
Eventuelle tvister om min rådgivning er undergivet dansk ret og danske domstoles enekompetence."

[Indklagede] har oplyst, at hun den […] og […] holdt møde med [X] alene på hans værelse på hospice, hvor [Y] ikke var til stede. Møderne var af en varighed af ca. 35 - 45 minutter hver.

Af [X]s testamente af […] fremgik bl.a., at han havde levet sammen med [Y] siden begyndelsen af […], at han efterlod livsarvingerne [klager 2], [klager 4], [klager 3] og [klager 1], og at han ikke tidligere havde oprettet testamente. Af testamentet fremgik endvidere bl.a.:

"Punkt 1:
[Y] skal have udbetalt et sumlegat på kr. 290.000 kroner. Jeg ønsker at kompensere [Y] med dette beløb, da det for nylig er gået op for mig, at [Y] gennem en årrække har fået udbetalt cirka 2.500 kroner mindre af sine pensioner om måneden på grund af udbetalingen af min tjenestemandspension. Boet betaler bo- og tillægsafgifter af sumlegatet.

Punkt 2:

Den resterende del af mit bo deles lige mellem mine ovenfor nævnte fire livsarvinger.

Punkt 3:
Det er videre mit ønske, at [Y] skal have livsvarig brugsret til følgende møbler og billeder:
[…]

Punkt 5:
Endelig er det mit ønske, at så længe mit sommerhus i […] er i mine livsarvingers eje, så skal [Y] skal have ret til at låne sommerhuset på tidspunkter, hvor mine livsarvinger ikke gør brug af huset.

Udfærdigelse af testamentet

Dette testamente er udfærdiget i samarbejde med [indklagede], som efter mit ønske har besøgt mig på […] Hospice den […].

Underskrift hos notaren

Dette testamente underskriver jeg hos notaren i to enslydende eksemplar, hvoraf det ene begæres opbevaret i notarialkontorets arkiv.
[…]"

[Indklagede] har oplyst, at testamentet blev underskrevet for notaren, og at notaren i sin påtegning afgav erklæring om, at [X] var i stand til fornuftsmæssigt at oprette testamente, jf. arvelovens § 63, stk. 2, nr. 2.

Testamentet er for Advokatnævnet fremlagt i underskrevet stand uden notarens påtegning.

[X] afgik ved døden den […].

[Klager 4] rettede ved e-mail af […] henvendelse til [indklagede] vedrørende

oprettelsen af testamentet.

[Indklagede] svarede den […], at hun desværre ikke kunne hjælpe, da hun havde tavshedspligt, og at det ville kræve samtykke fra hendes klienter at udlevere oplysningerne.

Ved udateret brev til skifteretten fremkom [klager 4], [klager 2], [klager 3] og [klager 1] med indsigelser til testamentet. [Klager 4] var anført som bobestyrer.

Ved brev af […] skrev skifteretten til [indklagede], at hun havde anmeldt krav i boet efter [X], at boet var udleveret, og at kontaktpersonen var [advokat A].

[Klager 1] har oplyst, at [Y] betalte for [indklagede]s bistand.

[Indklagede] har oplyst, at hun anmeldte sit salær i dødsboet, jf. skifterettens brev af […].

[Klager 1] har oplyst, at boets aktiver ifølge skifteretten består af en bankkonto på under 10.000 kr., en bil fra 2011 og et sommerhus til en offentlig vurdering på 630.000 kr. med pantegæld på ca. 325.000 kr.

[Indklagede] har oplyst, at hendes mor er tidligere kollega og veninde med [Y], og at der ikke består nogen familiemæssig relation mellem [Y] og [indklagede].

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

[Klager 1] har på egne vegne og på vegne af [klager 2], [klager 3] og [klager 4] påstået, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at påtage sig sagen uden anmodning fra [X], ved ikke at have den fornødne faglige kompetence, ved at have befundet sig i en interessekonflikt og ved ikke at have givet tilstrækkelig opdrags- og prisoplysning.

Til støtte herfor er bl.a. anført, at de i forbindelse med, at [X] kom på hospice, oplevede, at han var stærkt medicineret og sindsforvirret, og at han ikke kunne genkende sine børn. Under indlæggelsen mødte [X]s samlever, [Y], med [indklagede], der havde udarbejdet et nyt testamente, som gik mod [X]s ønsker.

Der er videre henvist til, at [indklagede]s brev af […] er stilet til både [Y] og [X], og at det ikke tydeligt fremgår, hvem [indklagede] repræsenterer, men at det fremstår som om, hun repræsenterer dem begge.

Eftersom [X] og [Y] ikke var gift, kunne [Y] ikke opnå arveret uden et testamente. Dermed opstod der en interessekonflikt mellem parterne [X] og [Y], da et testamente, som tilgodeser [Y], skete på bekostning af [X]s arvinger. Denne interessekonflikt burde have afstedkommet, at [indklagede] ikke kunne og burde repræsentere begge parter. [Indklagede] repræsenterede kun [Y], hvilket støttes af, at det var [Y] som kontaktede [indklagede], og at hun modtog brev af […]. Hertil kommer, at [Y] betalte for bistanden.

Det er i forlængelse heraf anført, at der foreligger en tilsidesættelse af artikel 4 i de advokatetiske regler, da [X] ikke tog direkte kontakt til [indklagede], og at det må være en skærpende omstændighed, at [X] var så sygdomsvækket, at han døde få dage efter oprettelsen af testamentet.

Efter artikel 5 i de advokatetiske regler må en advokat ikke påtage sig en sag, til hvis udførelse advokaten savner fornøden kompetence. [Y] skal i henhold til testamentet have 290.000 kr., hvoraf boet skal betale alle omkostninger og afgifter. Dette sker både på bekostning af [X]s arvinger og med stor risiko for, at boet bliver insolvent. Det fremgår ikke af [indklagede]s rådgivning.

Det er herudover anført, at der ikke klages over den del af testamentet, der stort set er en kopi af et af [X] håndskrevet testamente, men at klagen alene omhandler legatbeløbet på 290.000 kr. til [Y]. Det er i den forbindelse anført, at [X] aldrig over for klagerne havde nævnt noget herom, og at han var stærkt medicineret og indlagt på hospice ved testamentets oprettelse.

Der er endvidere anført, at det ønskes oplyst, hvad der er blevet af et af faren håndskrevet testamente, som gik mod det nye testamente.

Indklagede:

[Indklagede] har påstået afvisning og har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at klagen udelukkende er udtryk for, at livsarvingerne er utilfredse med, at arvelader havde oprettet et testamente. Såfremt testamentet skal tilsidesættes, indebærer det en behandling i medfør af dødsboskiftelovens § 89, stk. 1, nr. 1, og Advokatnævnet er derfor ikke rette forum til at behandle en sådan sag.

Der er i øvrigt ikke i klagen overhovedet påvist forhold, der giver anledning til, at hun skulle have overtrådt de advokatetiske regler.

Det er videre anført, at det var hendes klare opfattelse, at [X] var kognitivt velfungerende, og at hans ønsker til testamentet var udtryk for hans egen vilje. Der henvises til, at der er tale om et notartestamente, jf. arvelovens § 63.

[Indklagede] har endvidere anført, at hvorvidt rådgivning i forhold til udarbejdelse af testamente er en del af hendes speciale ikke er relevant for sagen. Afgørende er, om der er retlige mangler ved testamentet, hvilket ikke er blevet gjort gældende over for skifteretten.

Det forhold, at [indklagede] kender [Y] via sin mor, er ikke ensbetydende med, at hun har befundet sig i en interessekonflikt. Det er i den forbindelse anført, at alle advokatetiske regler er overholdt.

Det gøres gældende, at klagerne ikke har retlig interesse i spørgsmålet om, hvorvidt der er udarbejdet en ordrebekræftelse.

Vedrørende det anførte om farens håndskrevne testamente har [indklagede] anført, at der ikke var tale om et testamente, men en mere eller mindre uformel fordelingsliste vedrørende løsøre og indbo. Listen var uformel, men er delvist formaliseret i pkt. 4 i testamentet. Listen er fremlagt for skifteretten.

[Indklagede] har henvist til, at det fremgår af ordrebekræftelse, at den er adresseret til både [Y] og [X], og hun også sendte den til begges mailadresser.

[Indklagede] har endelig anført, at hun handlede i overensstemmelse med det opdrag, hun blev givet af sine klienter, jf. ordrebekræftelsen.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 12

medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Advokatnævnet finder, at [klager 1] [klager 2], [klager 3] og [klager 4] som tvangsarvinger efter [X] har den fornødne retlige interesse i at klage over [indklagede]s adfærd i forbindelse med oprettelsen af testamentet for [X]. Advokatnævnet har herved lagt vægt på, at uanset at klientforholdet på tidspunktet for oprettelsen af testamentet bestod mellem [indklagede] og bl.a. [X], fik [klager 1], [klager 2], [klager 3] og [klager 4] ved [X]s død som tvangsarvinger en afledt retlig interesse.

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Anmodning om bistand:

En advokat må alene påtage sig en sag for en klient efter direkte anmodning fra klienten, fra en anden advokat på klientens vegne eller efter anmodning fra en offentlig myndighed eller andet kompetent organ.

Det påhviler en advokat at sikre sig, at det fornødne grundlag for repræsentation er til stede.

Advokatnævnet lægger på baggrund af sagens oplysninger til grund, at [X] på tidspunktet for henvendelsen til [indklagede] vedrørende bistand til oprettelse af en testamentarisk disposition befandt sig på hospice og var præget af sygdom.

[Indklagede] har oplyst, at [Y] henvendte sig til hende på vegne af [X], og at [X] også deltog i den indledende telefoniske kontakt, samt at hun efterfølgende holdt to møder med [X] alene.

Henset hertil, og da [indklagede] ved brev af […] til bl.a. [X] bekræftede sin bistand, finder Advokatnævnet under de konkrete omstændigheder, at [indklagede] i fornødent omfang sikrede sig, at [X] ønskede hendes bistand.

Advokatnævnet frifinder derfor [indklagede] vedrørende dette klagepunkt.

Opdrags- og prisoplysning:

[Indklagede] har oplyst, at hun handlede i overensstemmelse med det opdrag, hun blev givet, og at ordrebekræftelsen blev sendt til både [X] og [Y].

Advokatnævnet lægger herefter til grund, at [indklagede]s klienter var både [X] og [Y].

Advokatnævnet finder, at det ikke er godtgjort, at [indklagede] ikke i fornødent omfang fremsendte opdrags- og prisoplysning til [X]. Advokatnævnet har herved lagt vægt på [indklagede]s ordrebekræftelse af […] til bl.a. [X].

Det forhold, at ordrebekræftelsen også var stilet til [Y], ændrer ikke ved vurderingen.

Advokatnævnet frifinder derfor [indklagede] vedrørende dette klagepunkt.

Faglig kompetence:

Advokatnævnet finder, at det ikke er godtgjort, at [indklagede] ikke havde den fornødne kompetence til at påtage sig at udarbejde et testamente for [X].

Nævnet har herved lagt vægt på indholdet af testamentet. Det af klagerne anførte om, at begunstigelsen af [Y] i testamentet sker på bekostning af [X]s arvinger, og at der er risiko for, at boet bliver insolvent, ændrer ikke ved vurderingen.

Advokatnævnet frifinder derfor [indklagede] vedrørende dette klagepunkt.

Interessekonflikt:

En advokat må ikke bistå en klient i situationer, hvor en interessekonflikt er opstået, eller hvor der foreligger nærliggende risiko for, at en sådan konflikt opstår.

Advokatnævnet lægger som nævnt til grund, at [indklagede] bistod både [Y] og [X] i forbindelse med [X]s oprettelse af testamente. Nævnet har herved lagt vægt på indholdet af [indklagede]s ordrebekræftelse, herunder også at denne var stilet til både [Y] og [X], samt på [indklagede]s oplysninger i forbindelse med behandlingen af nærværende sag om, at hendes klienter var både [X] og [Y].

9 medlemmer udtaler:

Vi finder, at [indklagede] befandt sig i en interessekonflikt eller i nærliggende risiko herfor ved, at hun samtidig med, at hun bistod [X] med oprettelsen af testamentet også bistod [Y], der blev begunstiget i testamentet. [Indklagede] rådgav således dem begge i den forbindelse, herunder om hvordan [X] kunne tilgodese [Y] ved en

ensidig testamentarisk disposition, og rådgivningen var således ikke begrænset til alene at omfatte gennemførelse af, hvad [X] og [Y] allerede måtte have drøftet, men omfattede rådgivning om indholdet af den ensidige testamentariske disposition. Det må i den forbindelse derfor også lægges til grund, at [X] og [Y] ikke nødvendigvis i det hele ville have sammenfaldende interesser med hensyn til rådgivningens indhold.

På den baggrund finder vi, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

3 medlemmer udtaler:

Vi finder under de konkrete omstændigheder, at [indklagede] ikke befandt sig i en interessekonflikt eller i nærliggende risiko herfor.

Vi har i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, at [Y] på vegne af parterne rettede henvendelse til [indklagede] vedrørende [X]s ønske om at kompensere [Y] på grund af en formueforskydning under deres samliv, og at det konkret kan lægges til grund, at de ikke havde modstridende interesser.

Vi finder på den baggrund, at [indklagede] ikke har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

---oo0oo--

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Konklusion:

Advokatnævnet finder, at [indklagede] i det ovenfor anførte omfang har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og Advokatnævnet pålægger derfor i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, [indklagede] en bøde på 10.000 kr.

[Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde til statskassen på 10.000 kr.

På nævnets vegne

Ole Hasselgaard